

Lausuntojen sekä kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

Jousenkaaren koulu

Asemakaavan muutos

12. kaupunginosa, Tapiola

Korttelit 12135, 12136, 12230, katu- ja virkistysalueet

Liittyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 11.3.2026 **MRA 27 §:n** mukaisesti nähtäville hyväksymään asemakaavan muutokseen, piirustusnumero 7376.

Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30.3.–28.4.2026.

Kaavan hyväksymispäätöksestä ovat pyytäneet tiedon seuraavat lausunnonantajat:
nrot 4.

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavoituksen palvelualue
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Toni Saastamoinen

Marno Hanttu

Aapo Pihkala, etunimi.sukunimi@espoo.fi

Lausuntojen ja kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

1

Päivämäärä 13.4.2026
Lausunnon antaja Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY

Kaavoituksessa tulee varmistaa vesihuoltolinjojen saavutettavuus ja asianmukaiset kunnossapitomahdollisuudet viher- ja suojelualueilla. Vesihuollon huollettavuus ja saneerausmahdollisuudet tulee turvata kaavamääräyksillä. Vesihuoltolinjoille tulee mahdollisuuksien mukaan osoittaa riittävät johtokujat, mikäli kaavamääräyksillä ei muutoin voida varmistaa putkien huollettavuutta ja niihin pääsyä.

Vastine:

Kaava-alueelle laaditaan kunnallistekninen yleissuunnitelma, jossa esitetään vesihuollon järjestelyt. Vesihuollon kunnossapito on huomioitu kaavassa. Vesihuolto sijoitetaan kaduille ja puistoihin raittien alle, jotta johtojen kunnossapito ei edellytä esimerkiksi ylimääräistä kasvillisuuden poistamista. Katu- ja viheralueille ei Espoossa merkitä johtovarauksia. Johtoja varten merkitään varaukset korttelialueille.

2

Päivämäärä 15.4.2026
Lausunnon antaja Telia Oyj

Telialla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

3

Päivämäärä 18.4.2026
Lausunnon antaja Fortum Power and Heat Oy

Fortumilla on kaukolämmön runkolinja suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sen itäosassa Jousenkaarella sekä Jousenjänteen länsiosassa. Suunnittelualueella oleva kiinteistö on liitetty kaukolämpöön.

Fortum on kiinnostunut toimittamaan kaukolämpöä sekä mahdollisuuksien mukaan paikallisia jäähdytysratkaisuja alueelle rakennettaviin uusiin kiinteistöihin.

Fortum haluaa olla mukana alueen kehittämisessä jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4

Päivämäärä 27.4.2026
Lausunnon antaja Caruna Espoo Oy

Kaava-alueella sijaitsee Caruna Espoo Oy:n sähköjakeluverkkoa. Nykyinen puistomuuntamo on merkitty kaavaan YO-korttelialueelle asianmukaisesti vm-merkinnällä.

Kaavamuutoksen myötä sähkönkäyttö alueella kasvaa lisärakentamisen toteutuessa. Suunnitellun uuden rakentamisen toteutuminen edellyttää uusia kaapelointeja kaava-alueella sekä mahdollisesti nykyisen 0,4 kV:n kaapelin siirtämistä AK-alueella.

Lisäksi tulee varautua yhden uuden puistomuuntamon sijoittamiseen alueelle. Pyydämme, että kaava-alueelle lisätään varaus uudelle puistomuuntamolle (ohjeellinen määräala 20 m²). Caruna esittää puistomuuntamoa AK-korttelin pohjoispuolelle VP-alueelle.

Mikäli tarvitaan Caruna Espoon sähköverkon komponenttien siirtoja, siirrot toteuttaa Caruna Espoo ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen, muuntamoiden ja muiden komponenttien siirtojen edellytys on, että niille järjestyy uudet pysyvät sijainnit.

Kaavaselostuksessa sivulla 12 mainitusta poiketen Caruna ei kehitä alueen kaukolämpöverkkoa, vaan kaukolämpöverkko alueella on Fortum Oyj:n hallinnassa.

Pyydämme saada tiedoksi, kun kaava on hyväksytty.

Vastine:

Alueelle on osoitettu uusi puistomuuntamo Jousenjänteen päähän. Muuntamon toteuttaminen Carunan esittämään paikkaan AK-korttelin pohjoispuolelle edellyttäisi puuston kaatamista, mikä ei ole hyvä ratkaisu alueella olevan liito-oravayhteyden vuoksi.

Kaavaselostuksen sivun 12 kohta, jossa kerrottiin Carunan kehittävän kaukolämpöverkkoa, on korjattu.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

5

Päivämäärä 24.4.2026
Lausunnon antaja Kasvun ja oppimisen toimiala

Varhaiskasvatuksen nykyinen palveluverkko ei ole kysyntään nähden riittävä Tapiolassa ja Espoon alueellisen väestöennusteen mukaan lasten määrä lisääntyy edelleen voimakkaasti Tapiolan metrokäytävällä. Alueella ei kuitenkaan ole vapaana päiväkodille soveltuvia Y-tontteja.

Kasvun ja oppimisen toimiala pitää erittäin tärkeänä, että puretun koulun paikalle voidaan toteuttaa uusi päiväkotikoti. Hanke on yksi toimialan kiireellisimmistä hankkeista ja sitä lähdetään edistämään jo nykyisen kaavan mahdollistamana. Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoperiaatteiden mukaan uudet kunnalliset päiväkodit toteutetaan ensisijaisesti 8- tai 10-ryhmäisinä. Alustavan viitesuunnitelman mukaan 8-ryhmäinen päiväkotikoti (168 lasta) on mahdollista toteuttaa paikalle Espoon kaupungin suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.

Tontille toteutetaan Keltaperhon päiväkotikoti, jonka hankesuunnitelma on hyväksytty konserni- ja tilajaostossa 15.12.2025. Valtuuston joulukuussa 2025 hyväksymässä investointiohjelmassa hankkeelle on hyväksytty rahoitus vuosille 2026–2028.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

6

Päivämäärä	27.4.2026
Lausunnon antaja	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen näkökulmasta kaavoitettavan alueen liikennejärjestelyitä tulisi tarkastella uudelleen. Lähivuosien aikana on odotettavissa, että Tapiolan Urheilupuiston alue tulee muuttumaan voimakkaasti uuden stadionhankkeen ja siihen liittyvän lisärakentamisen myötä, jolloin alueen olemassa olevat ajoyhteydet ja pelastuslaitoksen saavutettavuus tulevat vaikeutumaan huomattavasti.

Pelastuslaitos katsoo, että alueen riittävän saavutettavuuden varmistamiseksi tulisi perustaa uusi ajoyhteys Palloilutien ja Merituulentien välille.

Urheilupuistosta esitettyjen alustavien suunnitelmien mukaan liikenne keskittyy yleisötapahtumien aikana erittäin voimakkaasti Orionintien ja Koivu-Mankkaan tien risteykseen tulevaan uuteen kiertoliittymään. Esimerkiksi suurten yleisö- tai urheilutapahtumien päättymisen aikaan Koivu-Mankkaan tie sekä erityisesti em. kiertoliittymä tulevat todennäköisesti ruuhkautumaan siinä määrin, että pääsy alueelle ja myös Jousenkaaren koululle estyy hetkellisesti kokonaan. Uusi ajoyhteys Merituulentieltä varmistaisi urheilupuiston alueelle ja Jousenkaaren koululle pääsyn sellaista reittiä pitkin, joka ei ole riippuvainen Koivu-Mankkaan tiestä.

Jo nykyisellään Jousenkaaren koulu sijoittuu pelastuslaitoksen näkökulmasta vaikeaan ”pussinperään” ja ajoliikenne koululle on häiriintynyt alueen suurten yleisötapahtumien aikana, kun tapahtuman rakentaminen sijoittuu ajankohdallisesti koulupäivien ajalle. Tilanne tulee pahenemaan entisestään Urheilupuiston alueen rakentamisen myötä ja erityisesti tapahtumien rakentamisaika, tapahtumien päättymisaika sekä alueen rakennusaikaiset järjestelyt tulevat haastamaan Jousenkaaren koulun saavutettavuutta.

Sekä Jousenkaaren koulu että Metro Areena ovat hätäkeskukseen yhdistetyllä paloilmoittimella varustettuja kiinteistöjä, joten kohteisiin tulisi olla jatkuva esteetön pääsy hälytysajoneuvoilla. Myös tätä edellytystä uusi ajoyhteys tukisi merkittävästi.

Uuden ajoyhteyden synnyttämää mahdollista läpiajoliikennettä ja väärin pysäköintiä voitaisiin tarvittaessa ehkäistä HIKLU pelastuslaitosten pelastustieohjeen mukaisin ajoestein.

Jos Jousenkaaren koulun ainoa ajoyhteys säilyy pelkästään Koivu-Mankkaan ja Palloilutien kautta, koulun riittävää saavutettavuutta hätätilanteessa ei voida jatkossa taata. Esimerkiksi rakennustyömaat tai tapahtumien aikainen raskas liikenne voi estää hälytysajoneuvon pääsyn koululle riittävän nopeasti. Tästä voi olla seurauksena esimerkiksi henkilö- tai omaisuusvahingot onnettomuustilanteissa.

Vastine:

Tapiolan urheilupuiston kehittämisen myötä ajoyhteydet Jousenkaaren koululle ja urheilupuistoon muun muassa Metro areenalle helpottuvat, sillä Palloilutietä levennetään ja se muutetaan kaksisuuntaiseksi.

Espoon kaupunki ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos kokoustivat Tapiolan urheilupuiston pelastusyhteyksistä. Kokouksessa todettiin, että Jousenkaarelta ja Jousenjälteeltä voidaan järjestää Koivu-Mankkaan tiestä riippumaton ajoyhteys puistoraitteja pitkin Jousenkaaren koululle ja urheilupuistoon vahvistamalla raittien rakenteita ja varmistamalla, että niiden leveys riittää. Pelastusyhteys on suunniteltu Viertäjänreittiä pitkin. Pelastuslaitoksen kalusto saa ajaa puistoraitteja pitkin tehtäviinsä.

Kokouksessa keskusteltiin myös, että tapahtumien luvituksella voidaan varmistaa pelastusyhteyksien auki pysyminen sekä tapahtumien aikana että niitä rakennettaessa.

7

Päivämäärä	28.4.2026
Lausunnon antaja	Espoon kaupunginmuseo

Museo toistaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esittämänsä kannan siitä, että heidän mielestään YL-alueen sijoittaminen puretun koulun paikalle on hyvä ratkaisu. Tontin rakentamisen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Tapiolalle tyypilliset arkkitehtoniset suunnitteluperiaatteet sekä materiaalit.

Samoin museo toistaa näkemyksensä siitä, että suunniteltu asuinrakentaminen AK-kortteliin ei noudata voimassa olevaa yleiskaavaa eikä yleiskaavan 2060-luonnoksessa alueelle esitettyä maankäyttöä. Kaavaehdotuksen selostuksessa vastataan museon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuun lausuntoon toteamalla, että ”asemakaavayksikön mukaan suunniteltu rakentaminen on yleiskaavan mukaista”, mutta perusteluja tähän johtopäätökseen ei selostuksessa kerrota.

Näin ollen museo esittää edelleen, että esitettyjen kerrostalojen paikalle tutkitaan ensisijaisesti ylempää kaavatasoa vastaavaa maankäyttöä, joka noudattaisi mittakaavallaan aiemmin paikalla ollutta matalaa palvelu- ja asuinrakentamista. Jos esitetty asuinrakentaminen katsotaan yleiskaavan mukaiseksi, tulee päätös perustella tarkemmin.

Mikäli kaavaehdotuksessa esitetty kerrostalorakentaminen kuitenkin toteutuu, tulee AK-korttelin rakennustehokkuutta supistaa vastaamaan ympäröivää asuinrakentamista esimerkiksi vähentämällä kerrostalojen määrä kolmesta kahteen. Myös AK-alueen rakentamisen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Tapiolalle tyypilliset arkkitehtoniset suunnitteluperiaatteet sekä materiaalit.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaupunginmuseumuoto katsoo, että vanhan Jousenkaaren koulun pihalla olleiden rakenteiden, Tukikohta XXXIII:1 (Tapiola), on merkitty kaavaehdotukseen muinaisjäännösrekisterissä olevan rajauksen mukaisesti. Kaavaan tulee lisätä YL-alueelle rakennusalamerkintä, joka ei ole päällekkäinen muinaisjäännöksen kanssa.

Tukikohtaan XXXIII:3 (Tapiola) liittyvät rakenteet AK-korttelissa on tutkittu kokonaan, eikä kohteeseen liity enää muinaismuistolain mukaisia velvoitteita kaava-alueella. Viertäjänreitin s-2 merkinnän voi päättää etelässä AK-alueen rajaan.

Vastine:

Kaavoituksen näkemyksen mukaan yleiskaava on ollut riittävästi ohjeena asemakaavan laatimisessa. Yleiskaavan julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) käsittää Tapiolan urheilupuiston sekä valtaosan kaava-alueesta. Merkintä osoittaa alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen, ja alueen käyttö suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla. Yleiskaavaselostuksen mukaan PY-alueet ovat tyypillisesti oppilaitoksia varten, mutta myös urheilupuistot on osoitettu PY-merkinnöin. Kaavamääräysten mukaan yleiskaavassa osoitetuille käyttötarkoitusalueille voi sijoittua muutakin maankäyttöä, mikäli siitä ei aiheudu haittaa pääasiallisen käyttötarkoituksen järjestämiselle. Lähes koko yleiskaavan mukaisen PY-merkinnän alue säilyy asemakaavoissa yleiskaavan tarkoittamassa käyttötarkoituksessa, kun huomioidaan liikuntapalvelut, koulu ja päiväkodit. Kaavaselostusta on täydennetty perusteluin yleiskaavan mukaisuudesta. Kaavan suhdetta yleiskaavaan on kuvattu selostuksen kohdassa 4.1.1.

Tapiolan vanhoilla asuinlähiöillä hyödynnettiin tyypillisesti suunnitteluperiaatetta, jonka mukaan korkein rakentaminen sijoitettiin mäille. Laaksoihin sijoittuvien avoimien niittyjen reunamilla sijaitsevat rakennukset ovat tyypillisesti olleet matalimpia. Rakennusten korkeudet ovat porrastuneet mäkien ja laaksojen välissä. Suunnitelluilla asuinrakennuksilla toteutetaan tätä periaatetta, vaikka ne ovatkin samalla paikalla aiemmin olleita rakennuksia korkeampia. Suunnitellut viisikerroksiset rakennukset ovat Jousenkaaren itäpuolella olevia rakennuksia matalampia. Jousenkaaren itäpuolella olevissa on kuusi täyttä ja yksi vajaa kerros. Lisäksi suunnitellut rakennukset sijaitsevat maastossa matalammalla kuin korkeammat. Siten rakennukset hahmottuvat Jousenkaaren itäpuolella olevia matalampina ja muodostavat vaihtelun kohti

länsipuolella olevia matalampia rakennuksia: rivitaloja, koulua ja päiväkotia. Avoimien alueiden, kuten Kaskiniityn ja Jousenpuiston reunoilla sijaitsee matalampia rakennuksia.

Korttelitehokkuudeltaan suunniteltu asuinkortteli (korttelitehokkuus noin 0,95) sijoittuu Jousenkaarten sisäpuolella olevien asuinkortteleiden (korttelitehokkuudet noin 0,90–2,20) ja sen ulkolaidalla olevien (korttelitehokkuudet noin 0,20–0,60) välimaastoon. Kortteleiden tehokkuuden tarkastelu ei tosin suoraan kerro koetusta vaikutelmasta, sillä eri kortteleihin sisältyy erilaisia toimintoja. Osassa vanhoista kortteleista on pysäköintiä ja leikkipaikkoja tai muita pihatoimintoja, mutta toisissa taas pysäköinti on korttelin ulkopuolella ja pihatilat vaihtuvat puistoksi ilman rajoja. Vanhempien korttelien tapaan ympäröivä puisto tuo kaupunkirakenteeseen väljyyden tuntua.

Asuinrakennukset sovitetaan Länsikorkeen alueelle muodoiltaan ja tyyliältään. Asuinkortteli on suunniteltu samalla periaatteella kuin Jousenkaaren itäpuolella olevat asuinkorttelit. Rakennukset sijoittuvat toisiinsa nähden kulmittain ja muodostavat ympärilleen avoimia pihatiloja, jotka vaihtuvat puistoon. Uusien rakennusten kaupunkikuvallinen ilme varmistetaan kaavamääräyksin. Lopullinen ilme suunnitellaan rakennuslupavaiheessa.

Rakennusala on rajattu YL-korttelissa siten, että se ei ole muinaisjäännösrekisterissä olevan kohteen kanssa päällekkäin.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

8

Päivämäärä	28.4.2026
Lausunnon antaja	Lupa- ja valvontavirasto

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavamuutoksen laatimista ohjaa Espoon eteläosien yleiskaava. Yleiskaavassa alue on varattu julkisille palveluille ja hallinnolle (PY). Alue on suurelta osin kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta. Asuinrakentaminen poikkeaa yleiskaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta. Kun huomioidaan yleiskaavan yleispiirteisyys, asemakaavan muutosalueen rajautuminen yleiskaavan laajaan asuinalueen varaukseen sekä se, että asumista on osoitettu varsin pienialaisesti PY-alueen kokonaisuuteen suhteutettuna, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että yleiskaava on ollut asemakaavan laatimisessa riittävästi ohjeena alueidenkäyttölain 42 §:n tarkoittamalla tavalla.

Asemakaavamääräyksin on huolehdittu rakentamisen ja muun toteutuksen sopeutumisesta Tapiolan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen alueeseen.

Luonnonsuojelu

Kaava-alueella esiintyy liito-oravaa ja tehdyissä luontoselvityksistä alueelta on tunnistettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka sekä liito-oravan kulkuyhteystarpeita. Nämä molemmat on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevassa kaavamääräyksessä (s-1) todetaan, että alueella sijaitsee luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Toivotaan, että kaavamääräystä muutetaan niin, että monikon sijaan puhutaan yksikössä lisääntymis- ja levähdyspaikasta, sillä alueella on tällä hetkellä yksi lisääntymis- ja levähdyspaikka ja alueen pinta-ala on sellainen, ettei sinne myöhemminkään tule mahtumaan useita lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Kulkuyhteyksiä koskevassa eko-1-määräyksessä mainitaan ”Puusto juuristoalueen tulee suojata työmaa-aikana yhtenäisellä suoja-aidalla” ja ” Liito-oravan kannalta merkittävä puusto tulee suojata rakentamisen aikana”. Selvyyden vuoksi kaavamääräystä suositellaan muokkaamaan niin, että puuston suojaamista koskeva sisältö on yhdessä virkkeessä. Hyvä, että katualueen ylitys on osoitettu eko-2-merkinnällä.

Kaavaselostuksessa todetaan, että kaava-alueen länsireunan ojaan ei kohdisteta toimenpiteitä, mikä osaltaan varmistaa vankkasaran säilymisen. Suositellaan lisättäväksi kaavaan ja määräyksiin vankkasaran huomiointi. Ojaan ei kohdistu rakentamistoimenpiteitä, mutta w-1-määräys (Avoimena säilytettävä vesiuoma) voi tarkoittaa kunnossapitäjälle esim. sellaista ojan ja sen reunojen perkaamista ojan auki pitämiseksi, joka hävittäisi tai heikentäisi vankkasaran kasvustoa. Vankkasaran uhanalaistumisen merkittävä syy on kasvupaikkojen muutokset. Tässä voitaisiin asemakaavalla varmistaa, että kyseinen kasvupaikka säilyy.

Ilmastovaikutukset

Asemakaavamuutoksen ilmastovaikutuksia on käsitelty asemakaavaselostuksessa monipuolisesti. Asemakaavassa annetaan ilmastomuutokseen sopeutumista edistäviä kaavamääräyksiä mm. hulevesien käsittelyn ja vihertehokkuuden osalta. Vaikutusten arvioinnissa on käsitelty ilmastomuutokseen sopeutumista, sekä kattavasti asemakaavamuutoksen laadullisia ja määrällisiä ilmastovaikutuksia.

Vastine:

Kaavamääräyksiä on tarkistettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan, liito-oravan kulkuyhteyden sekä vankkasaran kasvupaikan osalta.

S-1-määräystä on täsmennetty siten, että siinä viitataan alueella sijaitsevaan yhteen liito-oravien lisääntymis- tai levähdyspaikkaan.

Eko-1-määräystä on selkeytetty poistamalla päällekkäinen puuston suojaamista koskeva virke. Määräykseen jää puuston ja juuristoalueiden suojaamista työmaa-aikana koskeva määräys.

W-1-määräystä on täydennetty vankkasaran kasvupaikan huomioimiseksi. Määräykseen on lisätty, että vesiuomalla sijaitsee vankkasaran kasvupaikka ja että vesiuomaa, uoman reunoja tai alueen vesiolosuhteita ei tule muuttaa siten, että vankkasaran kasvusto tai sen kasvupaikka vaarantuu.

Muilta osin merkitään tiedoksi.